

AJATUSTEN TONA VA

Tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunta julkisti viime joulukuussa ehdotuksen *kansalliseksi tietoturvastrategiaksi* (HS 10.12.02). Uutisen mukaan neuvottelukuntaa avusti 22-sivuisen strategiaksatsumuksen luomisessa konsulttiyhtiö Accenture, jolle maksettiin 40 000 euron palkkio, kun taas 24-henkisen neuvottelukunnan jäsenet saivat kokouspalkkiokseen vain pullakahvit. Työnsä pohjaksi neuvottelukunta kertoo analysoineensa 50 trendiä, joista esiin nostetaan seitsemän tietoturvaan liittyvää, mm. globalisaatio, verkottuminen ja työelämän muutos. Trendianalyysin jälkeen neuvottelukunta kertoo muodostaneensa päämäärän eli vision, joka ”tiivistää tietoturvaa koskevan tahtotilan, joka halutaan saavuttaa vuoteen 2010 mennessä”. Haluttu tahtotila puolestaan on seuraavanlainen: ”Suomi on [vuonna 2010] tietoturallinen yhteiskunta, johon kaikki voivat luottaa ja joka mahdollistaa tiedon turvallisen hallinnan ja välityksen kaikille osapuolille.” Neuvottelukunta kertoo myös tunnistaneensa strategiaa tukevat toimenpiteet, kuten mm. ”kansainvälisen ja kansallisen yhteistyön”.

Uutisen kylkeen kommentin tehneen toimittaja Marko Junkarin mielestä tietoturvastrategia-kirjanen ”on puuduttavaa luettavaa, harvinaisen kuivakkaa konsulttikieltä ja täynnä itsesäänselvyyksiä”. Miksi näin on?

Koska se on ytimeltään *tautologinen*: kirjaseen visio esittää strategiaksi omaa toimeksiantoaan. Vastaavalla tavalla tasa-arvoasiain neuvottelukunta voisi esittää tasa-arvostrategiaksi visiota, jossa Suomi olisi tasa-arvoinen vuonna 2010. Juuri tällaisen sapluunan konsulttiyhtiöt ovat keksineet ja kaupaksi tuntuu käyvän. Logiikka on sama kuin jos identiteettiongelmissa kärsivälle ihmiselle ratkaisuksi tarjottaisiin hänen omaa nimeään.

Helsingin kaupunginteatteri teki viime vuonna suomalaisen teatterin historiaa: vuoden katsojamäärä oli 382 000, lähes satuhatta enemmän kuin edellisvuonna ja enemmän kuin millään teatterilla koskaan Suomessa. Vähemmästäkin saa syytteen taiteen uhraamisesta viihteen alttarille. Kaupunginteatteria vuodesta 1998 johtanut *Asko Sarkola* ei omasta mielestään ole tinkinyt teatterin taiteellisesta linjasta (HS 19.1.03):

”Ei. Minä en vedä taiteen ja viihteen välille rajaa. Miksi Grease-musikaali on suosittu? Ei tarinan vuoksi. Siinä näytelmässä on muuta, jota minä kyllä kutsuisin taiteeksi. Siinä on löydetty muoto asialle, johon ihmiset voivat samaistua. Jos ajatellaan, että se on taidetta kun voi samaistua johonkin asiaan, Grease täyttää hyvin sen tehtävän. Yleensä se, mikä on taidetta ja mikä ei... Yleensä ihminen, joka menee väittämään että tuo ei ole taidetta... Pitää vaan nöyrästi sanoa, että sinä varmaan tiedät.”

Anton Tshebovilla oli aika-

naam sama ongelma kuin Sarkolalla (Kirjeitä vuosilta 1877–1890, s. 401–402; Otava 1982):

”Ja ’taiteellisuus’-sanaa minä pelkään kuin kauppiaanrouvat pelkäävät helvetin tuskia. Kun minulle puhutaan taiteellisuudesta tai epätaiteellisuudesta, siitä mikä on näyttämöllistä ja mikä ei, tendensseistä, realismista jne., joudun hämilleni, myöntelemän epävarmasti ja vastailen laiteilla puolittuuksilla, jotka eivät ole penninkään arvoisia. Kaikki taideteokset jaan kahteen lajiin: niihin jotka minua miellyttävät ja niihin jotka eivät miellytä. Muuta arvosteluperustetta minulla ei ole, ja jos Te kysytte miksi minä pidän Shakespearesta enkä pidä Zlatovratskista, niin en osaa vastata.”

Viime syksynä tarjosimme tällä palstalla (YP 5/02) näytteen runoilijakaartimme terävimpään kärkeen kuuluvan *Ilpo Tiuhosen* uudesta kokoelmasta Eros. Nyt ilmestään vauhdilla uudistava kirjallisuuslehti Parnasso (1/03) on julkaissut Tiuhosen virtuoosi-maisen tekstin ”Eroksen vuosi: runoilijan työpäiväkirjasta”, jonka lukemisen jälkeen Eros-kokoelmaa katselee uusin silmin. Työpäiväkirja avaa oven runon valmistamisen työpajaan, sen raaka-aineisiin ja tarvekaluihin – mutta se on samalla eräänlainen lyhyt johdatus Tiuhosen runousoppiin. Seuraavaan olemme poimineet osasta jutun helmiä pienen nauhan:

”Luistelemaassa Brakulla. Kokoelma kaarteleä päässä, haeskelee jo nimeään vaikka runoja

vasta kymmenkunta. Kaunoluis-
telijoita, kaunokirjallisuutta.
Mutta minulla on jääkiekkoil-
jan veri.

Olisiko 'Amor' kokoelman ni-
mi? Onko jotenkin suklainen ja
tinapaperia? Luen kokoelmaa
varten kaikki vanhat luonnokset:
vain muutama täky löytyy. Loh-
dullista, huomaa muuttuneensa.
'...ja mihin suuntaan?'

Runon sanojen on oltava rak-
kaudella ladattuja esineitä.

Aamuyöllä on noustava kir-
joittamaan puhtaampia kuvia,
päivä ryvettää. 'Nostatte pystyyn
kauluksenne, / taksitolppa tyhjä
on, / ja torin lakeutta pyyhkiä /
tuisku tolkuton.' Tämä on jon-
kun alku, kirjoitan sen ympäril-
lä kaksi tuntia.

Rakkaus eläimiin, esineisiin,
vähään. Lapset. Kuolema. Kah-
destaan isolla kivellä. Enimmäk-
seen jugendia & rubensia, ja
vain väliin kliinisiä funkis-viil-
toja. Ei rakkaudessa ole mitään
tarkoituksenmukaista. Kokoel-
ma hakeutumassa neljään osas-
toon, taas. Niin kuin se olisi jo-
ku oman pään geometria.

Rakastuneet vuodattavat hy-
vää energiaa, kömpelöä ja liikut-
tavaa ulottuvuutta. Ujoja rakas-
tuneita pareja pitäisi sijoitella ta-
saisesti ympäri kaupunkia joka
aamu. Sosiaali- ja terveysvirasto
hoitaisi bussikuljetuksen.

Hakkaan hetken säkkiä. 'Ul-
vahtaa susien kanssa' on orgasti-
nen otsikko. Eros on uros, Amor
tuntuu naiselta. Ei tällä mitään vä-
liä ole, rakkaus on sukupuoleton.

Kokoelmaa eivät pidä kasassa
pitkät luisevat runot, vaan run-
saslihaiset kuvat. Muistettava
mikä Nerudassa on parasta. Mi-
nä olisin aika paljon laihempi jos
Saaritsa ei olisi N:aa suomenta-
nut. Lyriikan lihatiskin paistit:
Unkarista, Etelä-Amerikasta.
Parhaat yrttimausteet Japanista.

Kyllä kirjoittamisen sopii ru-

nossa näkyä, siveltimenjäljen.
Kaiken kompaktointi vie jo ilon
ja nautinnon. Erokseen joitakin
runoja joilla on maalauksen oi-
keudet. Voi katsoa vain.

Yhteiskuntapolitiikka-lehdes-
sä tutkija lanseeraa uuden ter-
min 'erilaiset aistijat'. Puolella
vankilaan valikoituvista (!) voi-
taisiin todeta MBD- tai ADHD-
diagnoosi. 'Siinä missä osa eri-
laisista aistijoista kulttuurisen
pääoman puutteessa päätyy van-
kilaan, osa heistä tuon pääoman
ansiosta yhdistettynä kykyyn
hahmottaa asioita uusilla tavoil-
la päätyy puolestaan luoviin am-
matteihin, mm. juuri tutkijoiksi
ja taiteilijoiksi.' – Ehkä Eroksen
rakkausrunot viime kädessä
juontuvat sensorisesta epätasa-
painosta.

Maailma ei ole sanatarkka."

Ansiokkaassa Elävä Kivi -kirjas-
saan (SKS 2002) *Hannes Sihvo*
selvittää laajasti vanhaa teoriaa,
jonka mukaan Aleksis Kiven isä
olisi ollut Raalan kartanon halti-
jan Carl Adlercreutzin äpäräpoi-
ka ja Aleksis itse siis "neljän-
nesaatelinen". Sihvo ei ota lo-
pullista kantaa asiaan, mutta kir-
jan Aamulehteen (30.11.02) ar-
vioineen Matti Mäkelän mu-
kaan lukija vakuuttuu, että asia-
sa saattaa hyvinkin olla perää.
Mutta miksi asiaa on jaksettu
jauhaa näin kauan? Kirja-ar-
vionsa kylkiäiskomentissa
Matti Mäkelä näkee taustalla
vaikuttaneen yläluokan itsensä
hellimän teorian:

"Sen mukaan kansasta nous-
seella täytyi olla jokin salainen
yhteys herraluokkaan. Eihän ta-
vallisessa rahvaassa muuten voi-
nut lahjakkuutta ilmetä. Asiahan
on täsmälleen päinvastoin. Niin
kauan kuin lahjattomat, de-
generoituneet aatelliset pääsivät

yliedustamaan suomalaista hen-
genelämää, Suomi pysyi köyhänä
ja siksi olisi jäänytkin. Vasta kun
koko kansan lahjakkuusreservit,
kaikki yhteiskuntaluokat, kum-
matkin sukupuolet, saatiin ra-
kentamaan yhteiskuntaa, Suo-
men nousu huipulle alkoi.

Asia pitääkin kiteyttää seuraav-
vasti: jos Aleksis Kivi oli neljän-
nekseltään Adlercreutzien sukua,
hänenä ei tullut kansalliskirjaili-
jaa siksi, vaan siitä huolimatta!"

Perheväkivalta näyttää tutki-
muksen mukaan olevan monissa
Euroopan maissa, mutta erityi-
sesti Italiassa kovin yleistä, ker-
too Metro-lehti (5.11.02):

"33 prosenttia italialaispareis-
ta kertoi vaimon olleen väkival-
tainen. Saksassa vastaava määrä
oli 30, Britanniaassa 22 ja Espan-
jassa 18. Eniten italialaisnaiset
käyttivät aseenaan lyömistä ja
toiseksi 'verbaalista pahoinpite-
lyä'. Italialaismiehistä noin vii-
dennes valitti vaimojensa kiel-
täytyvän usein ruuan tarjoilusta
ja 14 prosenttia harmitti vaimon
seksistä kieltäytyminen. Saksa-
laismiehistä 43 prosenttia puo-
lestaan kertoi, että heitä pakote-
taan seksiin. Brittimiehiä ran-
gaistaan laittamalla heidät pihal-
le ja ranskalaisnaisilla on tapana
solvata miestä tuttujen läsnä-
ollessa. Reilusti yli puolet (65 %)
italialaismiehistä hyväksyy vai-
monsä väkivaltaisuuksien, eivätkä
he voisi koskaan ajatellakaan
lyövänsä takaisin – ainakaan jul-
kisesti. 46 % jopa väittää pitä-
vänsä käsittelystä, ja osa näkee
sen eroottisena."

Tuonne saapasmaahan pitäisi
täältä Suomesta äkkiä viedä jul-
kisena hätäapuna mediakam-
panja, jonka iskulause voisi olla:
*"Italian nainen, yksikin lyönti
on liikaa".*